

YTTRANDE

2018-12-14

Näringsdepartementet
n.registrator@regeringskansliet.se
helene.lassi@regeringskansliet.se

Regeringskansliets diarienummer N2018/04686/BB

**NCC Sverige AB - Remissvar avseende Boverkets rapporter
”Dokumentationssystem för byggprodukter” (2018:22) och
”Klimatdeklaration av byggnader (2018:23) samt delbetänkandet
”Resurseffektiv användning av byggmaterial” (SOU 2018:51)**

NCC är ett av de ledande bygg- och fastighetsutvecklingsföretagen i Norden med en omsättning på 53 Mdr SEK och ca 17 000 anställda. NCC är verksamt inom hela värdekedjan - utvecklar kommersiella fastigheter, bygger bostäder, kontor, industrilokaler och offentliga byggnader, vägar och anläggningar samt övrig infrastruktur.

Sammanfattningar

Sammanfattning ”Dokumentationssystem för byggprodukter” (rapport 2018:22)

- NCC ställer sig positiva till Boverkets förslag till ett nationellt lagkrav på loggbok enligt strategi A. Det är viktigt att branschen lyfter sin lägstanivå och de fördelar som kommer med att alla byggnader har innehållet redovisat ner på artikelnivå innebär en förbättring mot dagsläget. NCC vill dock förtydliga att införandet av ett nationellt loggbokskrav, utan spårbarhet ner på kemisk ämnesnivå, inte är optimalt för att Sverige fullt ut skall kunna nyttja de fördelar som ett nationellt loggbokskrav för med sig. Att istället vänta med lagkravet enligt strategi B och C och istället implementera det senare med skarpare kravställning tror NCC kan komma att innebära en högre tröskel för många av branschens aktörer. Genom att redan nu införa krav på loggbok enligt strategi A kan metoder och arbetssätt utvecklas vilket kommer att underlätta när komplettering med krav på redovisning av det kemiska innehållet förhoppningsvis kan göras.
- NCC förordar att Sverige arbetar för att möjliggöra att krav på redovisning ner på kemisk ämnesnivå ska kunna adderas till loggbokskravet.
- Loggboksförslaget såsom det nu är formulerat är på en övergripande nivå. Det är viktigt att kommande föreskrifter skapar tydligare riktlinjer för hur det faktiska arbetet med loggboken skall utföras.

- För full spårbarhet ner på artikelnivå är det av högsta vikt att det finns en standardiserad unik artikelidentifierare, vilket NCC förespråkar bör vara GTIN. Detta bör finnas med redan från början som informationskrav.
- Det är av högsta vikt att det lagförslag som Boverket presenterar är framtidssäkrat och möjliggör utveckling och användande av digitala lösningar för att förenkla, effektivisera och förbättra loggboksarbetet.
- För att inte motarbeta den positiva utveckling som nu pågår i branschen mot ökat återbruk ser NCC att det är viktigt att en genomsyn av lagförslaget görs så att det inte riskerar att motarbeta möjligheter till återbruk. Byggprodukter kan i många fall ha en livslängd på 50–100 år. Detta innebär att det under en lång tid framöver kommer att finnas byggprodukter som går att återbruka, men där det saknas mycket av den information som skall redovisas för en byggprodukt enligt lagförslaget.
- NCC hade gärna sett att Boverket i sin rapport hade avsatt ett avsnitt för omvärldsanalys där andra länders arbete inom området hade presenterats.

Sammanfattning ”Klimatdeklaration av byggnader” (2018:23)

- NCC anser att införandet av klimatdeklarationer är ett steg i rätt riktning. Det kommer att bidra till en ökad kunskap och medvetenhet kring bygg- och fastighetsbranschens klimatpåverkan. Även om klimatdeklarationen i ett första steg inte inkluderar någon kravnivå för en minskad klimatpåverkan så bedöms den underlätta för införande av tuffare kravnivåer framöver. Lagkravet sänder också rätt signaler till branschen. När systemet väl finns på plats kan det även underlätta för byggherrar att ställa tuffare krav kopplat till klimatpåverkan.
- Förutsatt att det finns en tillräcklig styrning och granskning av klimatdeklarationerna är NCC positiva till att kravnivåer kopplat till klimatdeklarationen införs. Det krävs dock mer kunskap och medvetenhet innan detta kan ske.
- Ingen beräkning och redovisning är bättre än den data som stoppas in. Detta gäller inte minst för livscykelanalyser där systemgränser, avgränsningar och val av data kan påverka resultaten kraftigt. Boverket har identifierat svårigheten med olika systemgränser och avgränsningar i den klimatdata som finns idag. Det är viktigt att det finns en medvetenhet kring det som inte inkluderas i klimatdeklarationen. Detta gäller särskilt vid införandet av kravnivåer för att undvika suboptimering. Suboptimering riskerar leda till att förväntad minskning av klimatpåverkan uteblir.

- NCC ser positivt på att en nationell databas tas fram med generiska data dels för att hantera problemet med brist på tillgång till data och dels för att minska risken att godtyckliga indata används som underlag för klimatdeklarationer. Vid framtagandet av databaser med generiska data är det viktigt att dessa tas fram i enlighet med standarden EN15804 i så hög utsträckning som möjligt så att generiska och specifika data omfattar samma sak. Annars riskerar det att bli fördelaktigt ur redovisningssynpunkt att använda generiska data framför specifika data. Detta gäller exempelvis emballage som sällan inkluderas i generiska data men ingår i EPD:er utförda enligt EN15804.
- Även om det inte är möjligt att i dagsläget ställa krav på att klimatdeklarationen enbart ska baseras på specifika och uppmätta data så bör det uppmuntras ännu tydligare. Då kan klimatdeklarationerna bidra till att driva på och exempelvis öka efterfrågan och tillgången till miljövarudeklarationer (EPD) samt bidra till ökad mätning och uppföljning av spill och energianvändning på byggarbetsplatserna.
- NCC föreslår att om EPD:er har använts som underlag för klimatdeklarationen så ska dessa bifogas klimatdeklarationen alternativt att EPD-ID:et ska anges (likt kraven i Miljöbyggnad). Ökad tillgång på EPD:er gör det lättare för byggherrar och entreprenörer att göra bättre produktval ur klimatsynpunkt. Det kan även bidra till att påskynda tillverkarnas omställning mot minskad klimatpåverkan.
- Eftersom tillsynen är begränsad i det första skedet föreslås att det ska framgå i föreskrifterna hur klimatdeklarationen är tänkt att användas. Jämförelser mellan byggnader utifrån redovisningen av klimatpåverkan i klimatdeklarationen riskerar att bli missvisande när granskning av indata och beräkningar inte utförs.
- Förslag till lag och förordning är skrivna väldigt övergripande. De förtydliganden kring metod och regler som finns i slutrapporten bör finnas med i föreskriften.
- Det är oklart om så kallade "Tillfälliga material" ska ingå i A5. Ett exempel på ett tillfälligt material är väderskydd. Det bör framgå ännu tydligare om detta ska inkluderas eller inte.
- NCC önskar att Boverket tar fram en färdplan och tidplan för när ytterligare moduler och gränsvärden kan komma att införas. Långsiktiga spelregler efterfrågas dels för att hinna förbereda den egna organisationen och processen kring klimatdeklarationerna. Långsiktigheten är också viktig för att säkerställa att bygg- och fastighetsbranschen kommer att

minska branschens klimatpåverkan i tillräckligt hög takt för att de nationella klimatmålen ska kunna nås.

Sammanfattning ”Resurseffektiv användning av byggmaterial” (SOU 2018:51)

- NCC är positiva till förslaget som lämnats av utredning om att Sverige på EU nivå skall arbeta för att krav på innehållsförteckning införs för byggprodukter.
- NCC ställer sig positiva till utredningens förslag om främjandepaket för resurseffektiva materialval och minskat bygg- och rivningsavfall.

Detaljer

Detaljer ”Dokumentationssystem för byggprodukter” (rapport 2018:22, N2018/0372/BB)

5.2 Byggnadsverk som omfattas

NCC ser gärna att man ser över möjligheten att förskolor och skolor inkluderas oavsett BTA. Barn och ungdomar är en extra känslig grupp och därmed bör skolor och förskolor, där barnen tillbringar en stor del av sin uppväxt, inkluderas i krav på loggbok. Loggboken säkrar spårbarheten och är en viktig del i en effektiv förvaltning där åtgärder för en så bra inomhusmiljö som möjligt för barnen är viktiga.

5.3 Byggprodukter som omfattas

NCC menar att det är viktigt att det är tydligt vilka produkter som omfattas av kravet och efterfrågar att en mer genomarbetad gränsdragning görs. Historiskt har det varit svårt att tolka loggbokskrav exempelvis vid arbete med Miljöbyggnad när det gäller omfattning och avgränsningar vilket i sin tur har skapat osäkerheter och risker för subjektiva bedömningar.

Genom tydligare definitioner kommer vi att minimera risken för olika tolkningar och skapa loggböcker med jämnare och totalt sätt bättre kvalitet. För tillsynsmyndigheten medför tydlighet i kravställningarna att tillsynen förenklas och riskerna att subjektiva bedömningar görs minskar.

När det gäller installationer generellt anser NCC att det är lämpligt att utgå från komplexiteten i installationerna istället för att utgå från breda produktgrupper vid urvalet runt vilka produkter som skall inkluderas och loggas. Utifrån ett riskperspektiv är installationer en grupp där det historiskt har förekommit och förekommer kemiska ämnen som medför risker och det är därför fördelaktigt om fler installationer än VVS kan inkluderas. För elprodukter är exempelvis kablar, kanaler, VP rör produkter som bör kunna loggas utan att det skall innebära stora

extra kostnader. Dessa produktgrupper är även relevanta att dokumentera utifrån sammansättningen av det kemiska innehållet.

5.4 innehåll i loggboken

NCC ser en risk att kravet såsom det är formulerat idag kan komma att försvåra återbruk. För att inte riskera att detta sker är ett förslag från NCC att det införs ngn form av lättnader när det gäller krav på information för återbrukade produkter.

Artikelinformation

NCC anser att man redan nu kan inkludera krav på en unik standardiserad artikelidentifierare (dvs enligt nivå 1 inte nivå 2). Branschen har under 2018 tagit ett branschgemensamt beslut om att GTIN skall användas och implementering är i full gång. En unik standardiserad artikelidentifierare är en förutsättning för utvecklingen av digitalisering inom området. GTIN möjliggör en betydligt snabbare, effektivare och säkrare process för hantering av information kopplat till byggprodukter och spårbarheten säkras.

När det gäller information om avsedd användning/avsedda användningar önskar NCC att man så långt det är möjligt använder sig av befintliga standarder för detta (CoClass).

Det är viktigt att det framkommer tydligt att tillverkare inte enbart är den aktör som har tillverkat en produkt utan att det är tillverkare enligt den definition på tillverkare som finns i CPR som avses.

Avfallskoder bör inkluderas för effektiv hantering av material när byggnaden har tjänat ut sitt syfte.

Säkerhetsdatablad

NCC ställer sig positiva till att man skall inkludera SDB enligt denna remiss. Däremot finns det idag inte system som är öppna och där man utan kostnad digitalt kan få tillgång och kunna sammanställa SDB digitalt. För att kunna arbeta effektivt med detta behöver det finnas denna typ av öppna digitala system som tillhandahåller dessa uppgifter.

Information om kandidatämne

NCC vill förtydliga att information om innehåll av kandidatämne snabbt blir gammal och riskerar att skapa falsk trygghet om det inte sker en kontinuerlig uppdatering av befintliga loggböcker. Stöd för digital uppdaterad information om kandidatämne finns idag i de externa materialdatabaserna som ger stöd för loggboksarbetet.

Mängd

För att kunna använda denna information effektivt är det en fördel om en och samma enhet kan användas så långt som möjligt. Exempelvis skulle mängd angiven i kg skapa ett otroligt mervärde i branschen genom att en summering av totalt innehåll av en produkt (och förhoppningsvis senare ett kemiskt ämne) kan

göras. En annan fördel är att uträkning av spill som uppkommer på byggarbetsplatsen förenklas eftersom avfallet anges i kg.

Placering

NCC anser inte att det är framtidssäkrat eller digitalt spårbart att ange placering i fritext. För att inte skapa hinder för utveckling av digitalt stöd i arbetet med att ange var en artikel är inbyggd anser NCC att placering bör kunna anges på ett annat sätt än genom fritext. Ett befintligt exempel på hur man standardiserat kan ange plats finns framtaget inom BEAst.

5.7 Tillsynsmyndighet, utformning av tillsyn och sanktioner

Förtydligande krävs om vad som avses med rimlig omfattning och innehåll.

Detaljer ”Klimatdeklaration av byggnader” (2018:23)

Författningsförslaget med motiv:

§ 13 I paragrafen står att byggnadens ägare ska registrera klimatdeklarationen senast sex månader efter byggnadsnämndens slutbesked. För att möjliggöra att klimatdeklarationen i större uträkning ska användas för att göra bättre val ur klimatsynpunkt är det önskvärt att en förenklad klimatkalkyl görs i tidigt skede, vilket även föreslås exempelvis i slutrapportens avsnitt ”Förslag på metod och redovisning”. Även om det inte ställs krav på en fördeklaration (i tidigt skede) skulle det kunna uppmuntras i ett första steg för att sedan införas som krav i samband med att framtida kravnivåer införs.

Förordning om klimatdeklarationer:

§ 2 och 5 NCC önskar förtydligande om vilka byggnadsdelar som ska ingå. Det står visserligen i specialmotiveringen att exempelvis garage, källare och platta på mark ska ingå, men det får gärna förtydligas. Ett förtydligande önskas kring klimatskärm om detta även innefattar fönster och dörrar. Ett förtydligande önskas även kring innerväggar om detta innefattar dörrar. NCC förordar att även att inkludera installationer på sikt när det finns bättre tillgång till generiska och specifika klimatdata för dessa.

§ 13 I paragrafen står att byggnadens ägare ska se till att det underlag som verifierar uppgifterna som har angivits i klimatdeklarationen ska sparas i 10 år. NCC önskar förtydligande kring vilka uppgifter som ska sparas och finnas tillgängliga (ex. inköpta mängder, BIM-modell, EPD:er etc.) samt hur dessa ska lagras. NCC föreslår att uppgifterna ska finnas tillgängliga digitalt för att underlätta för verifiering.

NCC Sverige AB, 2018-12-14

Frågor med anledning av detta remissvar besvaras av Hållbarhetsstrateg Pernilla Löfås (pernilla.lofas@ncc.se, 0705-318891)